

Una crisi de credibilitat

L'ESCÀS SENTIMENT DE PÈRDUA QUE AFECTA LA CIUTADANIA EN DEIXAR DE CONFIAR EN ELS SEUS MITJANS DE COMUNICACIÓ REVELA LA VERITABLE NATURALESA D'UN PROBLEMA DE GRAN ABAST.

Dies enrere, *The New York Times* constatava amb preocupació la pèrdua d'objectivitat i de credibilitat dels mitjans de comunicació espanyols, els dos diaris de més tirada entre ells. Les causes són de distinta procedència, des de la famosa llei mordassa de Mariano Rajoy fins als estralls que la crisi ha causat a les empreses propietàries dels principals *media* i les solucions financeres a què s'han acollit.

La denúncia del NYT és greu, però insuficient. Ens agradaria saber, capçalera a capçalera, comunitat per comunitat, ciutat per ciutat, quins mitjans gaudeixen d'aquest bé cada dia més escàs que és la credibilitat dels consumidors. Les mides i les mesures s'estableixen en temps de convulsió. I la majoria de mitjans espanyols no han pogut ni volgut mantenir ni una mica de templança en el relat de la qüestió catalana, sobretot, però també en l'eclosió del fenomen Podem, per exemple. Tot i no ser comparables, ambdós assumptes han provocat tumultuoses investides, no suficientment elaborades perquè s'hi camuflessin adequadament els objectius de cada batalla. Així, la falsedat i, pitjor encara, les mitges veritats han mostrat els potons en una exhibició impúdica que no ha permès als consumidors fer de no veure'ls.

Però potser el bessó del problema seria la percepció de pèrdua que tenen aquests consumidors quan els fets els conviden a deixar de confiar en els mitjans. Intuïm que aquesta percepció és escassa –no se'n registren gaires dols– i que es diposita en els vastos llimbs de la fatalitat construïts per experts agents socials i polítics d'abast planetari: en aquests llimbs, s'hi esmorteeixen els ideals d'un temps que acabarem recordant com el paradís perdut: erròniament,

GUILLEM FRONTERA

perquè, en realitat, l'acceptació de la infàmia és part de la vida, segons el lema dels llimbs.

Perquè hom intueix que, atès l'estat general de coses, un plató en el qual "debat" dues persones properes al PSOE, una altra afecta a C's i Maruenda i Inda, presenta, segons les exigències d'una majoria de persones, les suficients garanties de pluralitat equilibrada per poder generar el grau de credibilitat que exigim als mitjans. I aquesta forma de crear "debat" polític sembla tendir a fer-se preponderant, aclaparador i omnipresent, amb la qual cosa quedaria demostrat d'irrefutable manera que el destí compartit per la ciutadania és una o altra forma de participació en una *reality show* universal que, aquesta vegada sí, seria la fi de la Història.

Sigui com sigui, els pilars de la nostra fe en el sistema s'han esbucats un

darrere l'altre: sacsejats pels esdeveniments, corcats per la corrupció, afeblits per l'aluminosi i la manca de manteniment: devastats per comportaments de descarada servitud a aquells el poder dels quals no ha estat determinat ni matisat per les urnes. Els polítics foren els primers a caure estrepitosament de l'escala de valors en la consideració ciutadana. S'ho havien guanyat a pols, sobretot per la poca cura amb què els partits més grossos i alguns d'esquàlids havien mesclat doblers, ideals i estratègies. Que no tots els polítics són iguals és una veritat que costarà molt de restaurar: primer caldria educar la societat en el matís, ai las. De les forces de seguretat és fa cada dia més difícil fiar-se'n: qui, com servidor, viu a Mallorca, sabrà de què parlam. Basti recordar que la regidora encarregada de la seguretat palmesana va tenir un moment d'humana i lúcida debilitat i es va declarar impotent per posar ordre en una Policia municipal de Palma afectada de gangrena. Quant a la Justícia, que s'havia mantingut per damunt de tota sospita, com una mena d'Immaculada Concepció, s'ha vist tan afectada pels poders polítics que ara la ciutadania la veu envoltada d'ombres.

En aquesta mateixa línia, els casos d'engany a la hisenda pública per des-tacats membres del Barça fa que igualment trontolli la fe en el club. Aquestes suspicàcies es nodreixen també de l'augment de jugadors embolicats amb ta-tuatges, cosa més pròpia d'altres clubs i que, en el Barça, sempre ha anunciat petites disfuncions o grans desastres. I ja sabem que si hom perd la fe en el Barça, el país fa camí vers una etapa de tenebra. Però aquí sí que el sentiment de pèrdua és intens.

Escriptor, guionista i crític d'art